

NOTAT

Finanstilsynet

7. november 2019

J.nr. 6252-0231
/SAEI

Redegørelse om inspektion i Andelskassen Fælleskassen

Indledning

Finanstilsynet var i august 2019 på inspektion i Andelskassen Fælleskassen, hvor de væsentligste risikoområder blev gennemgået ud fra en risikobaseret vurdering, hvor der blev lagt størst vægt på de områder, der havde den største risiko.

Sammenfatning og risikovurdering

Andelskassen Fælleskassen er et af Danmarks mindste pengeinstitutter og har sit hovedsæde på Frederiksberg.

Andelskassen har sit primære geografiske markedsområde på Sjælland med fokus på små og mellemstore erhvervs kunder samt privatkunder. Andelskassen har særligt fokus på udlån til skoler, socialøkonomiske virksomheder, bofællesskaber og kollektiver.

Andelskassen har en høj koncentration af store udlån, heraf flere på over 15 og 20 pct. af kapitalgrundlaget. Dette gør andelskassen sårbar, da forringelser på enkeltudlån kan have stor indvirkning på udviklingen i nedskrivninger og solvensbehov.

Finanstilsynet fandt, at protokolleringen af bestyrelsesmøderne ikke er tilstrækkelig på flere for andelskassen væsentlige områder.

Meget af rapporteringen til bestyrelsen foregår mundtligt, hvorved der ikke foreligger dokumentation på rapporteringen på flere risikoområder.

Flere af andelskassens politikker og forretningsgange er upræcise og afspejler ikke den faktiske tilgang på området. Bl.a. udstikker andelskassens kreditpolitik retningslinjer på et meget overordnet niveau, og den er derfor ikke tilstrækkelig præcis og målbar. Uklarheder i politikker kan føre til, at de fortolkes individuelt, og derved dannes et fundament for f.eks. uens kreditstyring og en

risiko for, at bestyrelsens overordnede principper ikke overholdes med forhøjet risiko til følge.

Finanstilsynet fandt, at den risikoansvarlige ikke varetager de påkrævede opgaver tilstrækkeligt. Der var en manglende fokus på det fremadskuende perspektiv i forhold til de risici, som andelskassen er eksponeret overfor, ligesom rapporteringen på området ikke indeholder selvstændige analyser.

Andelskassens økonomiske resultat er spinkelt, og basisindtjeningen har de sidste tre år ligget under 1 procent af udlån og garantier før nedskrivninger. Dette er lavt i forhold til sammenlignelige institutter.

Andelskassen har en meget høj andel eksponeringer med svaghedstegn og en meget lille andel eksponeringer med normal bonitet sammenlignet med andre institutter i gruppe 3 og 4. I betragtning af de nuværende gode konjunkturer er dette bekymrende med henblik på et muligt fremtidigt økonomisk tilbageslag. Andelskassen har tidligere klassificeret stort set alle eksponeringer som værende med svaghedstegn, og de få ændringer der har været gjort, har været manuelle korrektioner. Med IFRS9 og den nye adfærdsbaserede model forventer andelskassen, at en væsentlig andel af eksponeringerne med svaghedstegn bliver eksponeringer med normal bonitet. Finanstilsynet understreger, at det er vigtigt, at andelskassen altid har et overblik over den reelle bonitet af udlånsporteføljen og sikrer sig, at disse er korrekt klassificeret. Dette særligt med hensyn til, at Finanstilsynet var uenige med andelskassen i en forholdsvis stor andel af bonitetsklassifikationerne ved eksponeringsgennemgangen.

Finanstilsynet gennemgik 34 store udlån på over 2 pct. af kapitalgrundlaget, hvoraf 7 blev nedklassificeret til enten svag eller OIK. Dette er en meget stor andel, og det er bekymrende, at andelskassen ikke selv har identificeret disse svaghedstegn.

På baggrund af kreditgennemgangen og et forøget tillæg for operationelle risici øges solvensbehovet i alt med cirka 21 mio. kr., svarende til 6,8 procent af de risikovægtede poster. Derudover førte inspektionen til øgede nedskrivninger på 5,5 mio. kr.

Andelskassen fik udkast til påbud om at sikre overholdelse af det individuelle solvensbehov og har efterfølgende igangsat tiltag for at øge kapitaliseringen. Finanstilsynet har konkluderet, at andelskassen igen overholder det kombinerede kapitalbufferkrav.

Andelskassen har dog fortsat et spinkelt kapitalgrundlag og svag indtjening. Andelskassen skal henset hertil øge sin indtjening og kapitaloverdækning.